

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 4517/01.07.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 (b385/16.06.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 (b385/16.06.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 1.07.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- inițiatorii susțin că uniforma ar reduce diferențele sociale dintre elevi și ar combate bullying-ul bazat pe statutul financiar al familiei. Problema este reală, însă soluția este comodă. Diferențele sociale nu dispar când elevii poartă aceeași culoare la haină. Ele se mută în telefon, în încălțăminte, în ghiozdan, în vacanțele afișate online, în banii de buzunar, în felul în care un copil vorbește despre ce are acasă și în felul în care ceilalți îl privesc. Tocmai de aceea, dacă vrem să rezolvăm o problemă atât de profundă în comunitățile școlare, trebuie să pornim de la sursă.

Mentalitatea, preconcepțiile sau stereotipurile cu care elevii vin de acasă pot alimenta comportamente de excludere și pot transforma diferențele materiale în motive de umilire. Unii elevi pot ajunge să privească de sus restul colegilor nu pentru că poartă anumite haine, ci pentru că au interiorizat, voluntar sau involuntar, o scară de valori în care bunurile materiale devin criterii de superioritate. Dacă un copil îi vede pe adulții din jurul său prioritizând statutul, aparențele și lucrurile deținute, există șanse considerabile ca și el să reproducă aceeași perspectivă în relațiile cu ceilalți. Să credem că stigmatizarea socială stă prinsă într-o haină de firmă și pleacă din școală odată cu el este o înțelegere limitată a fenomenului. Bullying-ul nu apare pentru că elevii au haine diferite – apare acolo unde școala nu are mecanisme reale de prevenție, unde consilierea rămâne insuficientă, unde profesorii nu sunt sprijiniți să gestioneze conflicte, iar elevii nu simt că pot vorbi în siguranță despre ceea ce li se întâmplă;

- propunerea legislativă pornește de la ideea că elevii trebuie obligați să poarte aceeași ținută pentru a deveni mai disciplinați. Rolul școlii este să formeze tineri capabili să gândească, să se exprime și să își asume propria identitate. Decența vestimentară este un aspect ce își are locul în regulamentele școlare, însă obligativitatea uniformei pentru toți elevii din România este cu totul altceva. La fel de discutabil este argumentul potrivit căruia uniformă ar întări sentimentul de apartenență. Apartenența nu se coase pe rever. Ea se construiește în timp, prin respect, prin încredere și printr-un climat școlar în care elevul simte că este ascultat. O comunitate școlară nu devine mai unită pentru că toți elevii poartă aceeași vestă. Mai mult decât atât, propunerea legislativă nu arată suficient de clar ce se întâmplă cu elevul care nu are uniformă, dacă acesta intră la ore, este trimis acasă sau va fi sancționat.
- cea mai mare problemă rămâne însă alta: prioritizarea, în contextul efectelor Legii nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, când elevii resimt direct diminuarea unor forme de sprijin, Dacă există resurse, ele trebuie îndreptate către burse, consiliere, extinderea programului „Masă sănătoasă”, transport, infrastructură și alte forme de sprijin real. Un copil care primește o masă are o șansă mai mare să rămână în școală ;
- creșterea gradului de echitate, de egalitate și de incluziune în școlile din România nu se poate produce peste noapte. Aceasta necesită un efort colectiv, atât din partea autorităților, cât mai ales din partea părinților și elevilor. Este necesară realizarea unor reforme autentice care să nu fie măsuri erijate în reformă:

- în același timp, școala ar trebui să fie un spațiu în care elevii sunt încurajați să fie creativi, să își exprime personalitatea și să se simtă parte dintr-o comunitate care le respectă individualitatea. Într-un sistem educațional în care accentul cade deja prea mult pe uniformizare, standardizare și conformare, introducerea uniformei obligatorii riscă să transmită elevilor încă un mesaj greșit: că diferențele trebuie ascunse, nu înțelese;
- de asemenea, orice discuție despre uniforme ignoră adesea aspecte concrete care țin de confortul și starea de bine a elevilor. O uniformă nepotrivită pentru sezon, realizată din materiale incomode, prea rigidă sau care nu ține cont de diversitatea corporală a elevilor poate afecta felul în care aceștia se simt pe parcursul zilei școlare. Un elev care se simte inconfortabil, expus sau constrâns va fi mai puțin atent, mai puțin prezent și mai puțin dispus să participe activ la ore.

**Președinte,
Sterică FUDULEA**